

Private brændeovne overgår trafikken

Forurening Brændeovne forurener luften med fine partikler i højere grad end trafikken, viser ny dansk opgørelse. Det skal nu undersøges, hvor slemt det rent faktisk er.

Ritzaus Bureau

Luften på landet kan være lige så forurenede som på en trafikret gade i det centrale København. Når villaejerne fyrer op i deres brændeovne, sender de nemlig så mange små partikler ud, at de udgør halvdelen af det samlede danske udslip af helt små partikler, vurderer Danmarks Miljøundersøgelses, DMU.

Det overgår langt partikelforureningen fra trafikken, som står for 20 procent, og kraft- og fjernvarmeværker med blot fire procent. Derfor vil DMU nu have endeligt klarlagt, i hvilket omfang brændefyring bidrager til partikelforurening.

»Vi er gået i gang med undersøgelsen, fordi vi fik et stigende antal henvendelser fra folk, der føler sig generet af røg fra brændeovne. Og det er en ret stor mængde af de her

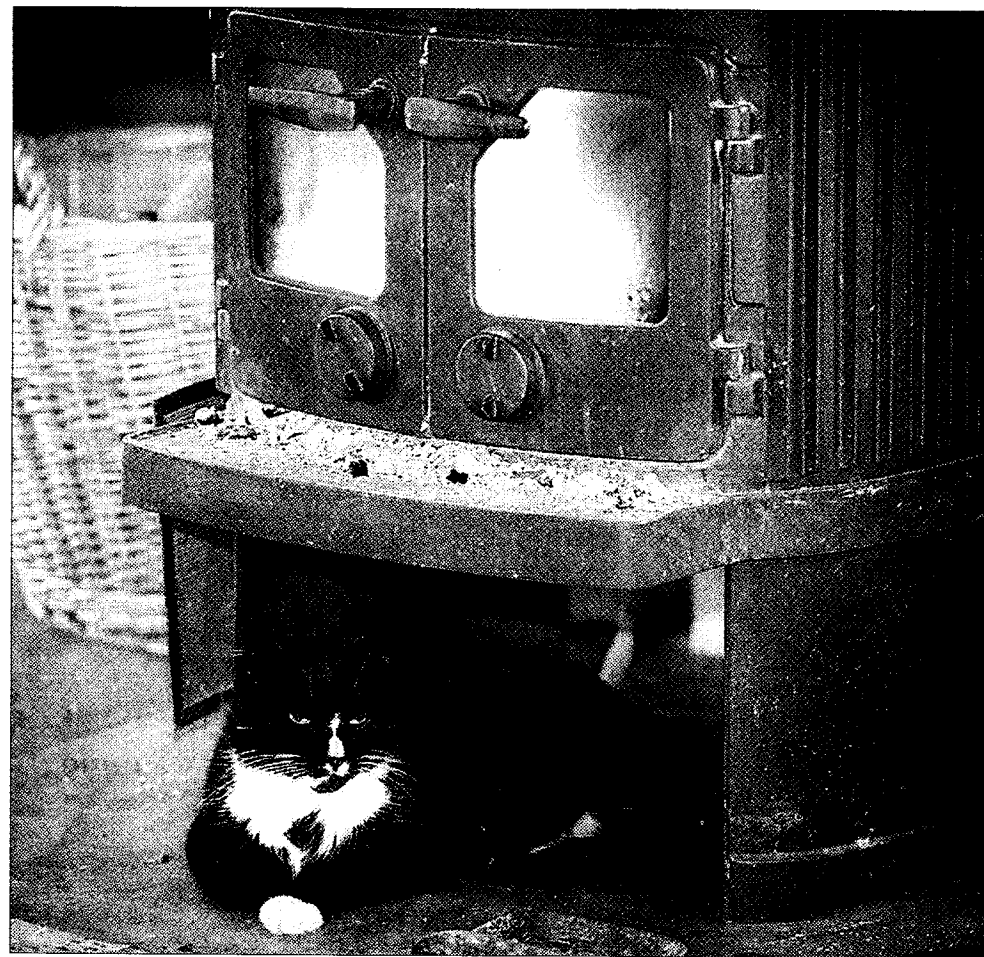
små partikler, som kommer fra private brændeovne,« siger seniorrådgiver i DMU Jytte Illerup.

Det har hidtil været et problem, at opgørelsen, af hvor mange partikler brændeovne bidrager med, har bygget på et meget spinkelt grundlag både i Danmark og i de øvrige nordiske lande.

Derfor er landene nu gået sammen om at få et bedre grundlag. Den høje andel af partikeludslip fra brændeovne er også baggrund for, at Miljøministeriet har lavet en kampagne, der skal få danskerne til at fyre bedre i brændeovne.

Partikler fra træ

Gennem en længere periode har DMU målt koncentrationen af fine partikler i et boligområde med mange brændeovne i Gundsømagle nordøst for Roskilde. Målingerne viser, at koncentrationen af fine par-

Hyggeligt ser det ud indenfor med ild i brændeovnen. Udenfor forurenes luften af små partikler, der kan komme ned i luftvejene. Arkivfoto: Søren Steffen

tikler på aftener med koldt og vindstille vejr kan være lige så høj som på H.C. Andersens Boulevard i København i myldretiden.

»Man er jo nået meget langt på både de store kraftværker og fjernvarmeværker. Men i den højde, mennesker befinder sig, pulser det ud. Det er små partikler, der kan komme

ned i luftvejene,« siger Jytte Illerup.

De høje koncentrationer af partikler stammer fra det træ, der brændes af i brændeovnene. Partiklerne er sod med et højt indhold af blandt andet PAH-forbindelser (polycykliske aromatiske kulbrinter, tjærestoffer), hvoraf flere er kræftfremkaldende.

Partikler dannes blandt andet ved ufuldstændig forbrænding.

Derfor er det vigtigt at undgå at fyre med vådt træ, ligesom man aldrig skal komme afald i brændeovnen. Jo bedre træet brænder og jo højere temperatur, des mindre forurening. Udslippet af partikler vil ifølge DMU også kunne ned-

☑ Tre råd til renere luft

■ Miljøministeriet og Foreningen af Danske Producenter af Pejse og Brændeovne er gået sammen om en informationskampagne, der skal gøre danskerne bedre til at fyre i brændeovnen og mindske partikeludslippet.

De har opstillet tre råd:

■ Brænd kun rent og tørt træ – så man undgår at sprede farlige stoffer med røgen.

■ Sørg for, at der kommer tilstrækkeligt med luft til brændet – derved undgår man en dårlig forbrænding, og man slipper for at udsætte sig selv, sin familie og naboen for generende og skadelig røg.

■ Brænd kun lidt ad gangen – hvis man putter for meget brænde i ovnen på en gang, går der for lang tid, før temperaturen bliver så høj, at man får en god forbrænding.

Kilde: Ritzaus Bureau

sættes betragteligt ved at udskifte ældre brændeovne med nye.

DMU fortsætter målingerne efter jul andre steder i landet, og resultaterne vil indgå i en samlet redegørelse om partikelforureningen, som Miljøstyrelsen udsender i foråret 2005.

indland@berlingske.dk